

ทำประกันชีวิตอย่างไรให้แน่ใจว่าเมื่อตายแล้วคนข้างหลังจะได้รับเงินประกันตามที่คิด

นางสาวพรเพ็ญ อินทร์ไทยวงศ์*

หลายท่านคงเคยทำประกันชีวิตกับบริษัทประกัน ส่วนหนึ่งเพื่อให้มีเงินตกทอดแก่ทายาทเมื่อตาย อีกส่วนหนึ่งอาจใช้เป็นการลดหย่อนภาษี ซึ่งการประกันชีวิตโดยทั่วไปนั้นจะมีข้อตกลงกันว่า เมื่อผู้เอาประกันถึงแก่ความตาย ทายาทหรือผู้รับประโยชน์จะได้เงินก้อนจำนวนหนึ่งโดยผู้ทำประกันหรือที่ภาษากฎหมายเรียกว่าผู้เอาประกัน จะกรอกคำขอเอาประกันชีวิตซึ่งระบุผู้รับประโยชน์ที่อาจเป็นทายาทโดยธรรมตามกฎหมายหรือเป็นบุคคลอื่น เช่น ภริยาที่อยู่กินกันโดยไม่จดทะเบียนสมรส หรือบุตรคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียวกรณีที่มีบุตรหลายคน ก็ได้

ท่านทราบหรือไม่ว่า คำขอเอาประกันชีวิตนี้เป็นเอกสารสำคัญที่จะรับรองว่า เมื่อถึงแก่ความตายแล้ว ผู้รับประโยชน์เงินประกันของท่านจะได้รับเงินจากบริษัทประกันจริงๆ

คดีที่ขึ้นสู่ศาลมีหลายกรณีที่เกิดจากการกรอกข้อความในเอกสารใบคำขอเอาประกันชีวิตไม่ชัดเจนเพราะผู้ทำประกันมักวางใจให้ตัวแทนประกันเป็นผู้กรอกข้อความให้ และลงชื่อรับรองโดยไม่กลับไปตรวจสอบข้อความที่ตัวแทนประกันกรอกให้ว่าชัดเจนตรงกับที่ต้องการหรือไม่ เมื่อบริษัทประกันออกกรมธรรม์ให้โดยระบุผู้รับประโยชน์ไม่ตรงกับเจตนาที่ต้องการเพราะการกรอกข้อความในคำขอเอาประกันชีวิตไม่ชัดเจนก็ไม่ได้ตรวจสอบโต้แย้ง ภายหลังเมื่อผู้ทำประกันชีวิตถึงแก่ความตาย บริษัทประกันตรวจสอบแล้วเห็นว่าระบุผู้รับประโยชน์ไม่ชัดเจน บริษัทประกันจะเลือกจ่ายเงินประกันดังกล่าวให้แก่ทายาทโดยธรรมตามกฎหมายแทน

เหตุที่เกิดขึ้นในคดีหนึ่งซึ่งต่อสู้กันยาวนานหลายชั้นศาลจนถึงศาลฎีกาคือ ผู้ทำประกันชีวิตกรอกข้อความโดยมีเจตนาให้ภริยาที่อยู่กินกันโดยไม่จดทะเบียนสมรสกับบุตรที่เกิดกับภริยาดังกล่าวเป็นผู้รับประโยชน์เพียง ๒ คน และระบุชื่อบุคคลทั้งสองว่าเป็นผู้รับประโยชน์ แต่มีได้ขีดฆ่าข้อความที่อยู่ในแบบฟอร์มคำขอเอาประกันที่ระบุผู้รับประโยชน์ว่า “ทายาทโดยธรรม” ออก เมื่อบริษัทประกันออกกรมธรรม์ประกันชีวิตให้เป็นหลักฐานก็ระบุผู้รับประโยชน์เพียงทายาทโดยธรรม ผู้ทำประกันชีวิตรับกรมธรรม์มาเก็บไว้ก็ไม่ได้โต้แย้งว่าระบุผู้รับประโยชน์ไม่ตรงกับที่ตั้งใจไว้ เมื่อผู้ทำประกันชีวิตตาย มารดาของผู้ตายและบุตรที่เกิดกับภริยาเก่าจึงโต้แย้งขอมีส่วนรับเงินประกันชีวิตด้วย คดีนี้ต้องนำสืบข้อเท็จจริงและพยานที่เกี่ยวข้องหลายคนเพื่อแสดงให้เห็นว่า ความจริงแล้วผู้ทำประกัน

* เลขานุการแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา

มีเจตนาจะยกเงินประกันชีวิตส่วนนี้ให้เฉพาะแต่ภริยาที่อยู่กินกันโดยไม่จดทะเบียนสมรสและบุตรที่เกิดกับภริยาดังกล่าวเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาจะยกให้มารดาและบุตรคนอื่นๆ ซึ่งได้รับเงินประกันชีวิตไปจากกรรมธรรม์ฉบับอื่นๆ ของผู้ตายไปแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๒/๒๕๖๕)

ดังนั้นเมื่อทำประกันชีวิตกรอกใบคำขอเอาประกันแล้ว ต่อมาบริษัทประกันออกกรรมธรรม์ประกันชีวิตให้เป็นหลักฐาน ขอให้ตรวจสอบเอกสารทั้งหมดว่าตรงกันหรือไม่และผู้รับประโยชน์ใช้บุคคลที่เราต้องการให้ได้เงินประกันชีวิตหรือไม่ เพื่อจะแก้ไขได้ทันหากเกิดข้อผิดพลาด หากปล่อยไว้นานจนผู้ทำประกันชีวิตตาย ผู้รับประโยชน์อาจต้องเสียทั้งเวลาและเงินกับการต่อสู้คดีในชั้นศาลเพื่อพิสูจน์ว่าตนเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินประกันชีวิตดังกล่าวจนสุดท้ายเงินที่ได้รับจากประกันอาจน้อยกว่าเงินที่ใช้ต่อสู้คดีกับบริษัทประกันก็ได้

แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๖